



CENTRUL NAȚIONAL
ANTICORUPȚIE AL
REPUBLICII MOLDOVA



НАЦИОНАЛЬНЫЙ ЦЕНТР
ПО БОРЬБЕ С КОРРУПЦИЕЙ
РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА



MD-2004, mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, nr.198
Tel. (+373) 22-25-72-94

Nr. 06/2-4330 din 28.07 2019
La nr.130 din 16 iulie 2019

Parlamentul Republicii Moldova

Prin prezenta, Vă remitem atașat raportul de expertiză anticorupție la proiectul legii pentru modificarea Legii cu privire la spațiile verzi ale localităților urbane și rurale nr.591/1999.

Anexă: Raportul de expertiză anticorupție, pe 3 (trei) file.

Director adjunct

Lașcov V.

Victor LAȘCOV

SECRETARIATUL PARLAMENTULUI REPUBLICII MOLDOVA		
D.D.P. Nr. <u>1069</u>		
" <u>31</u> "	<u>07</u>	<u>2019</u>
Ora		



RAPORT DE EXPERTIZĂ ANTICORUPȚIE

Nr. ELO19/5962 din 29.07.2019

la proiectul de lege pentru modificarea Legii cu privire la spațiile verzi ale localităților urbane și rurale nr.591/1999

Prezentul raport de expertiză anticorupție a fost întocmit de Centrul Național Anticorupție al Republicii Moldova în baza Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, a Legii nr.1104/2002 cu privire la Centrul Național Anticorupție, a Legii integrității nr.82/2017 și a Metodologiei de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, aprobată prin Hotărârea Colegiului Centrului nr.6 din 20 octombrie 2017.

I. Analiza riscurilor de corupere a procesului de promovare a proiectului

I.1. Pertinența autorului, categoriei propuse a actului și a procedurii de promovare a proiectului

Autor al proiectului de act normativ este Parlamentul RM, iar autor nemijlocit este un grup de deputați în Parlament, ceea ce corespunde art.73 din Constituția Republicii Moldova și art.47 alin.(3) din Regulamentul Parlamentului, aprobat prin Legea nr.797/1996.

Categoria actului legislativ propus este Lege organică, ceea ce corespunde art.72 din Constituție și art.6-12 din Legea nr.100/2017 privind actele normative.

I.2. Respectarea rigorilor de transparență în procesul decizional la promovarea proiectului

Conform art.8 al Legii nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional "etapele asigurării transparenței procesului de elaborare a deciziilor sunt:

- a) informarea publicului referitor la inițierea elaborării deciziei;
- b) punerea la dispoziția părților interesate a proiectului de decizie și a materialelor aferente acestuia;
- c) consultarea cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate;

- d) *examinarea recomandărilor cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate în procesul de elaborare a proiectelor de decizii;*
e) *informarea publicului referitor la deciziile adoptate."*

Proiectul supus expertizei anticorupție a fost plasat pe pagina web a Parlamentului la 16 iulie 2019, fiind asigurat accesul părților interesate la materialele proiectului, pentru a putea lua cunoștință și a prezenta sau expedia recomandări.

Spre efectuarea expertizei anticorupție, proiectul a fost transmis la 16 iulie 2019. Astfel, în procesul de promovare a proiectului, rigorile de asigurare a transparenței decizionale, prevăzute la art.12 alin.(2) al Legii nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional, au fost respectate parțial.

I.3. Scopul anunțat și scopul real al proiectului

Potrivit notei informative, proiectul are drept scop „*blocarea haosului din zonele verzi ale localităților*”, precum și „*blocarea schemelor de pierdere a proprietății publice din zonele verzi*”.

Analizând normele elaborate s-a constatat că prin proiect se propune modificarea prevederii de la art.20 alin.(1) din Legea nr.591 din 23 septembrie 1999 cu privire la spațiile verzi ale localităților urbane și rurale, în ceea ce privește excluderea posibilității agenților economici de a obține terenuri pentru construcția și amplasarea, în spațiile verzi ale localităților, a obiectivelor pentru activități economice, și anume: întreprinderi ale alimentației publice, chioșcuri sau pavilioane.

Prin urmare, conchidem că scopul declarat de către autor în nota informativă corespunde scopului real al proiectului.

Totodată, în contextul ameliorării situației legate de terenurile publice din zonele verzi ale localităților, menționăm ca fiind oportună soluționarea problemelor existente în domeniu și nu blocarea acestora.

I.4. Interesul public și interesele private promovate prin proiect

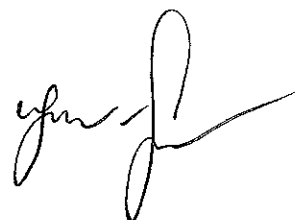
Prevederile proiectului, pe de o parte, promovează interesele autorităților publice locale, în ceea ce privește păstrarea și conservarea terenurilor proprietate publică, iar pe de altă parte, promovează interesele locuitorilor localităților în care sunt amplasate zonele verzi, sub aspectul „nepoluării” acestora cu obiective destinate activității economice.

Prin urmare, promovarea intereselor menționate supra nu este în detrimentul interesului public.

I.5. Justificarea soluțiilor proiectului

I.5.1. Suficiența argumentării din nota informativă.

În conformitate cu art.30 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, proiectele de acte normative sunt însoțite de „*nota informativă care cuprinde:*



- a) denumirea sau numele autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului actului normativ;
- b) condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ și finalitățile urmărite;
- c) descrierea gradului de compatibilitate, pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene;
- d) principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi;
- f) modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare".

Examinând nota informativă prin prisma prevederilor art.30 alin.(1) din Legea nr.100/2017, constatăm că aceasta nu conține o justificare suficientă a promovării proiectului de act normativ. Nota informativă prezentată este vagă și nu conține o argumentare temeinică a necesității elaborării și promovării proiectului de act normativ.

Astfel, constatăm nerespectarea prevederilor art.30 alin.(1) din Legea cu privire la actele normative la elaborarea prezentului proiect.

Potrivit Legii cu privire la spațiile verzi ale localităților urbane și rurale, din spațiile verzi fac parte inclusiv: parcurile, pădurile-parc, grădinile publice și scuarurile. La acest capitol, menționăm că întrebările legate de prezența și necesitatea pe teritoriul spațiilor verzi din capitală a gheretelor, au fost pe larg discutate în anul 2018, atunci când, inițial, s-a decis demontarea și eliminarea acestora din parcuri. Ulterior, în rezultatul consultării opiniei publice, s-a constatat necesitatea prezenței gheretelor în parcurile din mun. Chișinău, în special în perioada caldă a anului, cu condiția instalării acestora la periferiile parcului, într-o manieră care să nu împiedice libera circulație a vizitatorilor.

Prin urmare, subiectul prezenței agenților economici pe teritoriul spațiilor verzi, este unul sensibil și trebuie examinat minuțios, întru evitarea încălcării intereselor populației. Astfel, considerăm oportună consultarea opiniei publice la acest aspect, pentru identificarea unui mecanism, care va permite atât asigurarea populației cu produsele cel mai des consumate pe timpul perioade caniculare, cât și asigurarea aspectului estetic al spațiilor verzi.

Totodată, în pofida argumentului adus de către autor în nota informativă, potrivit căruia proiectul a fost consultat cu „persoanele interesate” din cadrul administrației publice locale, consemnăm că aspectul ce ține de „împânzirea” spațiilor verzi cu construcții provizorii sau capitale, sub formă de gherete, chioșcuri sau pavilioane amplasate pe terenuri proprietate publică, trebuie să constituie o preocupare a administrației publice locale în ansamblu.

În contextul celor expuse, concluzionăm că pentru atingerea scopului propus, adoptarea proiectului, în varianta respectivă, este prematură. Considerăm că, adoptarea proiectului urmează să fie precedată de o amplă consultare, atât a opiniei publice, cât și a autorităților administrației publice centrale și locale (la nivel republican).

I.5.2. Argumentarea economică-financiară.

Conform art.30 lit.e) al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, nota informativă trebuie să conțină „e) fundamentarea economico-financiară”.

Implementarea în practică a normelor proiectului nu necesită mijloace financiare suplimentare din bugetul de stat, fapt confirmat și de către autor în nota informativă.



I.5.3. Efectuarea analizei impactului de reglementare.

Potrivit art. 13 al Legii nr.235/2006 cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător, „(1) Analiza impactului de reglementare reprezintă argumentarea, în baza evaluării costurilor și beneficiilor, necesității adoptării actului normativ și analiza de impact al acestuia asupra activității de întreprinzător, inclusiv asigurarea respectării drepturilor și intereselor întreprinzătorilor și ale statului, precum și corespunderea actului scopurilor politicii de reglementare și principiilor prezentei legi. (2) Actul de analiză a impactului de reglementare este parte integrantă a notei informative a proiectului de act normativ”.

Prin proiect se propun reglementări specifice domeniului spațiilor verzi ale localităților rurale și urbane, în temeiul cărora întreprinzătorii pierd dreptul de a obține terenuri pentru construcția și amplasarea, în spațiile verzi proprietate publică, a obiectivelor pentru activități economice compatibile cu destinația spațiilor verzi (întreprinderi ale alimentației publice, chioșcuri, pavilioane).

Prin urmare, având în vedere faptul că modificările propuse prin proiect au incidență asupra activității de întreprinzător, se impune elaborarea analizei impactului de reglementare, care va stabili impactul normelor propuse spre adoptare asupra activității de întreprinzător.

II. Analiza generală a factorilor de risc ale proiectului

II.1. Limbajul proiectului

Potrivit art.54 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative "textului proiectului actului normativ se elaborează [...] cu respectarea următoarelor reguli: [...]

a) se expune într-un limbaj simplu, clar și concis [...]

c) terminologia utilizată este constantă, uniformă și corespunde celei utilizate în alte acte normative, în legislația Uniunii Europene și în alte instrumente internaționale la care Republica Moldova este parte, cu respectarea prevederilor prezentei legi; [...]

e) se interzice folosirea neologismelor dacă există sinonime de largă răspândire, [...]

f) se evită folosirea [...] a cuvintelor și expresiilor [...] care nu sînt utilizate sau cu sens ambiguu;

g) se evită tautologiile juridice;

h) se utilizează, pe cât este posibil, noțiuni monosemantice, [...]"

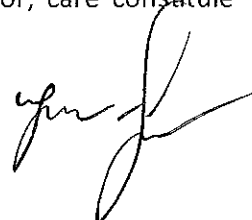
Textul proiectului este expus într-un limbaj simplu, clar și concis, cu respectarea regulilor gramaticale și de ortografie, întrunind cerințele prevăzute de art.54 din Legea 100/2017.

II.2. Coerența legislativă a proiectului

În textul proiectului nu au fost identificate norme contradictorii sau conflicte dintre prevederile acestuia cu reglementările altor acte legislative sau normative în vigoare.

II.3. Activitatea agenților publici și a entităților publice reglementată în proiect

Prevederile proiectului se referă la excluderea posibilității obținerii, de către agenții economici, a terenurilor pentru construcția și amplasarea, în spațiile verzi ale localităților, care constituie



proprietate publică, a obiectivelor pentru activități economice.

II.4. Atingeri ale drepturilor omului care pot fi cauzate la aplicarea proiectului

Drevederile proiectului nu aduc atingere drepturilor fundamentale ale omului consacrate de Constituția Republicii Moldova, Declarația Universală a Drepturilor Omului și Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

III. Concluzia expertizei

Proiectul legii pentru modificarea Legii cu privire la spațiile verzi ale localităților urbane și rurale nr.591/1999, a fost elaborat de către un grup de deputați în Parlament, în scopul excluderii posibilității agenților economici de a obține terenuri pentru construcția și amplasarea, în spațiile verzi ale localităților urbane și rurale, a obiectivelor pentru activități economice (întreprinderi ale alimentației publice, chioșcuri sau pavilioane).

În cadrul procesului de elaborare au fost respectate parțial prevederile legale cu privire la transparența în procesul decizional și proiectul corespunde normelor de tehnică legislativă.

Proiectul corespunde interesului public general, deoarece va contribui la păstrarea și conservarea terenurilor proprietate publică.

În normele proiectului supus expertizei anticorupție n-au fost identificați careva factori sau riscuri de corupție.

29.07.2019



Expert al Direcției legislație și expertiză anticorupție:
Vadim Gheorghiu, Inspector principal